

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
ПАРЛАМЕНТАРНА СКУПШТИНА
ПРЕДСТАВНИЧКИ ДОМ
Комисија за људска права, имиграцију, избјеглице и азил

Број/Број: 01/5-50-1-175-16/04
Сарајево/Сарајево: 25.08.2004.

З А П И С Н И К

16. сједнице Комисије за људска права, имиграцију, избјеглице и азил, одржане 24.08.2004. године, с почетком у 11,00 часова.

Сједници Комисије присуствовали су:

- г. Елмир Јахић, председавајући Комисије,
- др. Тихомир Глигорић, пруги замјеник председавајућег,
- г-ђа Ружа Сопта, члан Комисије,
- г. Мухамед Алтић, члан Комисије,
- г. Селим Бешлагих, члан Комисије,
- г-ђа Марија Перкановић, члан Комисије,
- г-ђица Нацида Млаћо, члан Комисије.

Сједници нису присуствовали: г. Мартин Рагуж, први замјеник председавајућег Комисије и г. Муниб Јусуфовић, члан Комисије.

Од гостију, сједници су присуствовали: г. Максим Станишић, шеф Одсјека за питања националних мањина у Министарству за људска права и избјеглице Босне и Херцеговине, г-ђа Русири Гацо, стручни савјетник у Сектору за извјештавање Министарства за људска права и избјеглице Босне и Херцеговине, Мариофил Љубић, омбудсмен за људска права БиХ и Витомир Поповић, омбудсмен за људска права БиХ.

За сједницу је усвојен сљедећи:

Д н е в н и р е д:

- 1. Усвајање записника 15 сједнице Комисије,**
- 2. Расправа о Приједлогу закона о несталим особама БиХ - предлагач Савјет министара БиХ,**
- 3. Расправа о Приједлогу закона о измјенама и допунама Закона о омбудсмену за људска права БиХ**
- 4. Текућа питања**

Ад. – 1. Усвајање записника 15. сједнице Комисије

Након усвајања дневног реда, председавајући Комисије г. Елмир Јахић предложио је расправу и усвајање записника 15. сједнице. Није било дискусије по овој тачци дневног реда.

Како није било дискусије по овој тачци дневног реда, предсједавајући Комисије предложио је усвајање записника, па је Комисија једногласно усвојила записник 15. сједнице Комисије.

Ад. – 2. Расправа о Приједлогу закона о несталим особама БиХ - предлагач Савјет министара БиХ,

У уводном излагању за другу тачку дневног реда предсједавајући Комисије г. Елмир Јахић указао је на околност да је Приједлог закона о несталим особама (у даљем тексту: Закон) упутило 21.6.2004. године Савјет министара Босне и Херцеговине у парламентарну процедуру. Колегиј Представничког дома Парламентарне скупштине БиХ обавијестио је Комисију 28.6. 2004. године да је као надлежну за Закон одредио ову Комисију. Предсједавајући Комисије је подсјетио да је Уставно-правна комисија Представничког дома Парламентарне скупштине БиХ актом број 01/1-50-26-30/04, дана 29.6.2004. године, дала мишљење о Закону и већином гласова, са четири гласа «за», без гласова «против» и са два гласа «уздржан» утврдила слиједеће:

1. постоји ваљан уставно-правни основ за доношење наведеног закона,
2. уставни основ је садржан у члану II тачка 4. и члану IV тачка 4. Устава Босне и Херцеговине, те Конвенцији о спречавању и кажњавању злочина геноцида (1948), Женевским конвенцијама I-IV о заштити жртава рата (1949) Допунским протоколима I-II (1977), Европској конвенцији о заштити људских права и основних слобода (1950), Конвенцији о правима дјете (1989) и Међународном пакту о цивилним и политичким правима (1966), које је Босна и Херцеговина ратифицирала, те има обавезу да донесе законе и прописе који ће омогућити њихово провођење, како је и навео предлагач,
3. понуђени текст је усклађен с Уставом Босне и Херцеговине,
4. понуђени текст се може упутити надлежној комисији Представничког дома Парламентарне скупштине БиХ у даљу законодавну процедуру.

Предсједавајући Комисије је предложио расправу о овом Приједлогу закона. Прво се расправљало уз присуство предлагача, о усклађености понуђеног текста са Уставом и правним системом БиХ, као и принципима и члановима предложеног закона. У расправи су учествовали чланови Комисије као и представник предлагача, г. Максим Станишић.

Г. Максим Станишић је подсјетио посланике на околност да је област несталих особа доста несређена. Још не постоје јединствени подаци за ову категорију страдалника рата. Доношење закона ће омогућити плански и систематичан приступ рјешавању проблема око ове популације. На нивоу Босне и Херцеговине ће настати посебно државно тијело: Институт за нестала лица.

Г. Селим Бешлагић је указао на питање новчаних исплата за категорије насљедника несталих лица. Указао је на категорију родитеља несталог лица и потребу стимулирања ове категорије. Подржава увођење реда у ову област и сматра да ће се вриједност закона, у очима обичних грађана огледати кроз накнаде насљедника несталих особа. Указао је и на чињеницу да у пријелазним одредбама треба навести да ће примјена закона у дијелу одређивања висине накнаде за насљеднике несталих услједити након успоставе евиденције несталих лица, па је у том смислу приложио амандмане.

Г-ђа Марија Перкановић је истакла потребу изједначавања категорије несталог с погинулим лицем. Врло је политички непромишљено раздвајати ове категорије. Она је тражила да се брачни друг несталог лица боље стимулише, него како је предвиђено у Приједлогу закона те је приложила амандман на члан 13. Приједлога закона.

Г. Мухамед Алтић се интересирао за обавезе локалних органа власти на информирању надлежних органа и појединаца у вези несталих лица. Законски текст ина недостатке у вези давања информација о несталим лицима јер нема присилни механизам за давање информација.

Г-ђа Ружа Сопта је учила да надзор над радом Фонда треба бити и у надлежности Парламентарне скупштине, па је предложила да Фонд шаље годишњи извјештај о раду и функционисању домовима ПС БиХ.

Након опште расправе о принципима предложеног Закона у којој су учествовали чланови Комисије, Комисија је подржала принципе предложеног Закона.

Констатирано је да су на предложени текст Закона уложили амандмане посланици Селим Бешлагић, Марија Перкановић и Ружа Сопта.

Након гласања о принципима предложеног Закона, вођена је расправа о суштини (меритуму) Закона као и о предложеним амандманима.

Комисија је затим једногласно усвојила слиједеће амандмане који су постали саставни дио текста закона:

АМАНДМАН I

У члану 13, у ставу 2. тачка б) иза ријечи «друг» брише се текст «има право на $\frac{1}{2}$ основног износа» а нови текст гласи: «има право на основни износ».

АМАНДМАН II

У члану 24. иза става 1. додаје се нови став 2. који гласи:

«Фонд за нестале особе ће једном годишње поднијети извјештај Представничком дому и Дому народа Парламентарне скупштине Босне и Херцеговине».

АМАНДМАН III

У члану 31. иза израза «Службеном гласнику БиХ», брише се тачка и додаје слиједећи текст:

«осим чланова 12. и 13. који ће се почети примјењивати након увођења јединствене евиденције по овом закону, са могућношћу ретроактивне исплате од дана ступања на снагу овог закона».

На крају, Комисија је једногласно прихватила текст Закона са усвојеним амандманима. Она је закључила да је предложени закон неопходно донијети, те се исти упућује Представничком дому Парламентарне скупштине Босне и Херцеговине у даљу процедуру усвајања.

У смислу одредби члана 89. Пословника Представничког дома Парламентарне скупштине БиХ, за извјестиоца у пленарној фази Комисија именује предсједавајућег Елмира Јахића.

Ад. – 3. Расправа о Приједлогу закона о измјенама и допунама Закона о омбудсмену за људска права БиХ

У уводном излагању за трећу тачку дневног реда предсједавајући Комисије г. Елмир Јахић је предложио да секретар Комисије, др. Зијад Хасић изнесе основне податке о кретању Приједлога закона о измјенама и допунама Закона о омбудсмену за људска права БиХ (у даљем тексту: Закон) у парламентарној процедури. Секретар

Комисије је подсјетио чланове Комисије да је Комисија примила 28.7.2004. године акт председавајућег Представничког дома Парламентарне скупштине Босне и Херцеговине број: 01-02-3-25-1/04, из којег је видљиво да је Представнички дом Парламентарне скупштине Босне и Херцеговине на 42. сједници одржаној 27.7.2004. године разматрао и усвојио захтјев Савјета министара за разматрање Закона по хитном поступку у складу с чланом 104. Пословника. Он је подсјетио да је Комисији достављен и Извјештај председавајућег и првог и другог замјеника председавајућег Представничког дома РС БиХ о постизању међусобне сагласности о захтјеву Вијећа министара за реазматрање Приједлога закона по хитном поступку, на основу којег је усвојен захтјев за разматрање Закона по хитном поступку.

Секретар Комисије је указао на околност да је Уставно-правна комисија Представничког дома Парламентарне скупштине БиХ, актом број 01/1-50-26-32/04, дана 26.7.2004. године, дала је мишљење о Закону и већином гласова утврдила да постоји ваљан уставно-правни основ за доношење Закона, који је садржан у члану III. тачка 5. а) и члану IV тачка 4.а) Устава БиХ, а у складу са чланом XIV Анекса 6. Опћег оквирног споразума за мир у Босни и Херцеговини, како је и навео предлагач. Исто тако, она је утврдила да је понуђени текст усклађен с Уставом Босне и Херцеговине и сматра да се понуђени текст може упутити надлежној комисији Представничког дома Парламентарне скупштине БиХ у даљу законодавну процедуру.

Након уводних излагања, учешће у дискусији су узели чланови Комисије, као и присутни гости.

Г. Мариофил Љубић, омбудсмен БиХ је подсјетио да је Закон о омбудсмену БиХ донешен 2002. године. Он је истакао да је власт одговорна за функционирање институције омбудсмена, која је доста млада институција. Садашњи омбудсмени су преузели функцију од странца 31.12.2003. године. Г. Љубић је истакао да новим трансформацијама институције може се администрација смањити за 30% од постојеће. Посебно је много администрације у ентитетским институцијама.

Г. Витомир Поповић, омбудсмен БиХ је изнио своје виђење егзистирања ове институције. Он је подсјетио да код ентитетских институција омбудсмена постоји око 100 хиљада предмета, тако да би стварање само једне институције сада представљало велики баласт који би парализирао рад институције. По његовом исказу, став Венецијанске комисије за право је да је потребно 2-3 године транзиције да би се могле угасити ентитетске институције. Истакао је чињеницу да се не може доносити закон којим се гасе одређене институције, а оне су уставна категорија (није било промјене Устава Федерације БиХ у том смислу).

У даљој расправи, чланови комисије дали су своје виђење овог Приједлога закона.

Г. Селим Бешлагич се заложио за пажљив и озбиљан приступ овој проблематици. Чињеница је да се институције омбудсмена морају објединити, али то треба урадити на најприкладнији начин.

Г-ђа Ружа Сопта је мишљења да кроз уједињење институција треба побољшати заштиту народа и ову институцију приближити њему.

Г-ђа Марија Перкановић је подсјетила да ће број предмета одређивати величину администрације. Велики број предмета тражи велики број службеника. Треба радити на томе да све институције раде свој посао како би број кршења људских права био што мањи. Указала је на недостатак параметара о квалитети рада институција омбудсмена, како на ентитетским, тако и државном нивоу, те сматра да нема основе за промјене тих институција.

Г. Елмир Јахић је подсјетио чланове Комисије да је Комисији стигао велики број амандмана и то од посланика: др. Тихомира Глигорића (два пута) и г-ђе Руже Сопта, а на текст закона примједбе је дао и Сафет Пашић, омбудсмен БиХ.

Предсједавајући Комисије је предложио да се понуђени амандмани г. Руже Сопта и др. Тихомира Глигорића, као и примједбе омбудсмена БиХ г. Сафета Пашића доставе предлагачу Закона, Вијећу министара БиХ, а да се наредна сједница Комисије на ову тачку дневног реда одржи 48 сати прије сједнице Представничког дома. Овакав приједлог чланови Комисије су једногласно прихватили.

Ад. – 4. Текућа питања

У вези ове тачке дневног реда, предсједавајући Комисије је предложио да се за идућу сједницу Комисије презентира реализација раније донесених закључака.

Г.ђа Ружа Сопта је предложила да група чланова комисије која је била у посјети Хашком трибуналу достави извјештај ради даље процедуре. Исто тако, потребно је активирати предмет Марка Томшића, једног од учесника у предмету «Тржница Аризона» који тражи одређену оцјену законитости појединих прописа.

Предсједавајући Комисије је прихватио ове активности и предложио да ранија група посланика, која је радила на предмету «Тржница Аризона» и овај предмет узме у разматрање.

На крају, сви чланови Комисије су прихватили ове сугестије.

Завршавајући ову тачку дневног реда, Комисија је завршила своју 16. сједницу.

Сједница је завршена у 13,30 сати.

СЕКРЕТАР КОМИСИЈЕ

др. Зијад Хасић

ПРЕДСЈЕДАВАЈУЋИ КОМИСИЈЕ

Елмир Јахић